

Adviescommissie Omgevingskwaliteit

Datum: 9 juli 2025

Tijd: 9.00u tot 11.47u

Locatie: Gemeentehuis (vergaderruimte 0.03)

Aanwezig: Hilbrand Rozema, Arjan van der Laan, Marc Nolden, Bert Beentjes, Marieke van Rooten, Giel Sengers (Gelders Genootschap), Lotte Schuitemaker (Gelders Genootschap) en Yvonne de Ruiter (gemeente Nijkerk)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur en heet iedereen welkom. Het is de laatste vergadering van Marieke van Rooten. Voor haar inzet ontvangt ze een attentie. De agenda wordt vastgesteld.

2. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

3. Rondvraag

De tender van het project Havenpoort (Stadshaven fase 1) is gegund aan NCB/De Bunte Vastgoed. Dit bestaat uit 29 woningen. De architect van het plan is Van Bokhorst Architecten. Intern wordt nagevraagd of de architectonische uitwerking van dit plan inmiddels kan worden gepresenteerd in de AOK.

Ten aanzien van het ongevraagde advies inzake De Oude Rijn heeft een terugkoppeling plaatsgevonden. Na het zomerreces volgt een ambtelijk antwoord.

Marc Nolden neemt zitting in de commissie Zon op land. Op 28 mei was er een presentatie aan de commissie. Er had zich één inschrijver aangemeld en de boodschap was dat ook deze inschrijver niet meedoet. Het grondgebied is te klein en het is niet te exploiteren. De ontwikkeling van zonnevelden ligt momenteel derhalve on hold. De tender wordt waarschijnlijk afgesloten. Wellicht worden andere manieren onderzocht ten behoeve van de opwek van zonne-energie.

4. Erfgoedbeleid

Bezoeker: Marlous Diederiks (gemeente Nijkerk - online) en Ceciel Huitema (gemeente Nijkerk)

Er volgt een presentatie door Marlous Diederiks en Ceciel Huitema inzake het uitvoeringsprogramma van het Nijkerkse erfgoedbeleid, welke reeds eind 2023 is vastgesteld. Er worden negen acties uitgevoerd:

Actualisatie archeologiebeleid: Er is een opdracht uitgezet bij de regio-archeoloog uit Amersfoort. De verwachting is dat het beleid eind 2025 kan worden vastgesteld door de raad. Het resultaat zal zijn een bijgewerkte kaart met archeologische vindplaatsen en een bijgewerkte archeologische

verwachtingenkaart. Op basis daarvan volgt een nieuwe beleidskaart met kaders en wordt een onderzoekagenda opgesteld (bijvoorbeeld over tabaksteelt).

Inventarisatie zichtbare erfgoed: Het betreft het in beeld brengen van al het zichtbare erfgoed en heldere criteria vaststellen voor het aanwijzen van monumenten en het actualiseren van de monumentenlijst. Niet alleen experts, maar ook inwoners worden geraadpleegd, zodat er meer draagvlak is vanuit de bevolking. Thans wordt scope bepaald van de herinventarisatie en opdrachtverstrekking. De start is naar verwachting in Q4 en de vervolgstap om nieuwe monumenten aan te wijzen is in 2027.

Parels aanwijzen: Dit betreft het definiëren van kenmerkende en samenhangende cultuurhistorische waarden en het opstellen van gebiedsbiografieën. Na de zomer zal worden gestart met de uitvraag offertes. Er wordt niet gewacht op het omgevingsplan.

Vragen:

Hoe verhoudt het aanwijzen van parels tot het programma ruimtelijke kwaliteit? Antwoord: De gemeente is ermee bezig geweest, maar door gebrek aan personeel ligt het stil. Eventueel kan het in de erfgoedverordening worden opgenomen.

Wat is het verschil in wettelijke mogelijkheden ten opzichte van een omgevingsprogramma?

Antwoord: Dit is nog niet duidelijk.

Stel dat de parels in de erfgoedverordening worden vastgelegd: Hoe lang duurt dat? Antwoord: Dat kan nog wel een jaar duren. Bovendien moet het worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Gevraagd wordt de gebiedsbiografie vooraan in het traject in te zetten, niet alleen om de waarden te borgen, maar om vanuit die gebiedsbiografie de specifieke waarden te benoemen en te reflecteren bij nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen. Antwoord: Dit proces loopt parallel. De details ervan worden nog uitgezocht. Hiertoe wordt contact gezocht met Steenhuismeurs.

Is de AOK niet al te laat om te reageren op toekomstige ontwikkelingen in Slichtenhorst? Die modellen worden immers al in september gepresenteerd. Antwoord: Die ontwikkeling krijgt inderdaad in september voortgang met het benoemen van modellen.

Hoe ambtelijk zijn beide sprekers aangehaakt op het project Oostelijk Nijkerk? Antwoord: Daar zouden ze wat steviger in kunnen zitten. Ook de AOK zou er sterker in betrokken moeten zijn.

Monumentenwacht abonnement: Er zijn afspraken gemaakt met de monumentenwacht Gelderland. Het collectief abonnement start in januari 2026. In het komend najaar volgt er een informatieavond voor monumenteigenaren.

Instandhoudingssubsidie gemeentelijke monumenten : De subsidieregeling wordt per 1 september a.s. van kracht. Dit is bedoeld voor onderhoud, herstel, na-isolatie en het laten uitvoeren van onderzoeken. Er geldt een subsidieplafond van € 50.000,00. Dit vergoedt 20% van onderhouds- en restauratiekosten met maximum van € 5.000,00. Ook kan 50% van de onderzoekskosten worden vergoed met een maximum van € 750,00. Vanaf volgend jaar is het mogelijk een koppelsubsidie vanuit de provincie Gelderland aan te vragen. In januari is wederom een bedrag ad. € 50.000,00 beschikbaar. Dan geldt: Wie het eerst komt, die het eerst maalt.

Vraag:

Is de subsidie ook voor verduurzaming? Antwoord: gedeeltelijk. Voor het verduurzamen van woningen (monument of niet) zijn (ook) andere gemeentelijke subsidieregelingen. De

instandhoudingssubsidie voor monumenten betreft alleen het na-isoleren van het monument. Maar dit geldt niet voor installaties, zoals een warmtepomp. Verduurzaming is dus gedeeltelijk subsidiabel.

Richtlijnen verduurzaming: De doelen zijn kaderstellend (beleidsregels voor toetsing) en informerend (informatiebrochure voor monumenteigenaren voor onder meer isolatie, verwarmen, zonne-energie en koelen). Dit start na het zomerreces.

Routes versterken: Cultuurhistorische routes updaten en weer in beeld brengen, in samenwerking met de vrijetijdseconomie. De start is na het zomerreces.

Informatieborden

2024: plaatsen van informatiebord bij heerlijkheid Hoevelaken

2025: plaatsen van informatiebord bij de joodse begraafplaats aan de Hoogstraat

2026: Dient nog te worden bepaald. Ideeën kunnen worden aangeleverd. Wellicht kan de volgende keer Nijkerkerveen aan de beurt komen (suggestie Rooie Dorp in Koolhaaspark). AOK doet de aanbeveling om herkenbare borden te realiseren conform een vast ontwerp.

Immaterieel erfgoed in cultuurbeleid: Dit is afgerond. Uitwerking ligt bij cultuur en Sociaal Domein.

Overige vragen en opmerkingen:

Er is ook geld voor een opknapbeurt van de bunker en omgeving in het Spaanse Leger. Het is niet gelukt om er een monument van maken, maar er is wel ruim € 200.000,00 beschikbaar voor herontwikkeling van de bunker en de speelplek. Antwoord: Er komt nog een waardestellend onderzoek.

Hoe is de betrokkenheid geregeld van AOK binnen dit proces? Er dient optimaal gebruik te worden gemaakt van de gereedschapskist. Antwoord: Er zal sprake zijn van een participatietraject. De AOK wordt in alle fases meegenomen.

Wat is de scope? Antwoord: Dat is het monument zelf en de structuren naast de objecten.

Er wordt in de regio gewerkt aan een gebiedenatlas. Is er ook overkoepelend erfgoed die je kunt opnemen, zoals de Zuiderzeezone? Antwoord: Daarover is nog niet gesproken, maar het wordt als aandachtspunt meegenomen.

Bestaan er criteria voor het naoorlogse deel van Nijkerk? Antwoord: Die criteria moeten helder zijn, voor het project en naar buiten toe. Het is onderdeel van het project.

Zijn de parels goed vertaald in de Omgevingsvisie en worden ontwikkelingsprojecten zoals Oostelijk Nijkerk daarin goed meegenomen? Antwoord: Het erfgoed is tijdens de informatieavonden over Oostelijk Nijkerk als een keuze gepresenteerd. Dit verdient aandacht.

5. Masterplan Klarwater

Dit agendapunt is in beslotenheid behandeld.

6. Mandaatoverleg

Onder meer wordt het bouwplan Langestraat 10 behandeld (woningen in een voormalig Chinees restaurant). Er ligt een nieuw ontwerp voor een trapopgang voor dat moet aansluiten op het buurpand.

Het bouwplan voor Villa De Booghof in Park Weldom, Hoevelaken, wordt voorgelegd aan de AOK.

Er waren verder geen noemenswaardige onderwerpen.

8. Notulen, actielijst en vergaderdata

De notulen van de vergadering d.d. 18 juni 2025 worden met inachtneming van de wijzigingen vastgesteld, alsmede de actielijst.

9. Sluiting

Het volgende overleg van de AOK is op woensdag 6 augustus 2025. Onder dankzegging sluit de voorzitter de vergadering om 11.47 uur.